

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), (jud. N. Patrașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului declarat de SA „Maib-Leasing”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Lupanciuc
împotriva SA „Maib-Leasing” cu privire la constatarea încălcării dreptului de
consumator, înlocuirea gratuită a bunului cu un alt bun identic, repararea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel declarată de SA „Maib-Leasing” și menținută hotărârea din
06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2017, Ion Lupanciuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Maib-Leasing” cu privire la constatarea încălcării dreptului de
consumator, restituirea bunului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 30 iunie 2009, între Ion Lupanciuc și SA
„Maib-Leasing” a fost încheiat contractul de leasing financiar înregistrat cu nr. FL1-
172 prin care SA „Maib-Leasing” s-a obligat, la cererea reclamantului, să asigure
posesiunea și folosința temporară a autoturismului Land Rover Freelander VIN
code: XXXX, motor nr. XXXX, anul 2007, nr. de înmatriculare XXXX.

În conformitate cu tabelul de plăți la contractul de leasing financiar nr. FL1-
172, suma totală ce urma a fi achitată de către reclamant pentru a răscumpăra
automobilul a constituit 492 932,35 de lei.

Reclamantul a susținut că, conform actului de verificare a plăților pentru
perioada 30 iunie 2009 - 30 decembrie 2012, a achitat pârâtei suma de 413 733,05
lei. Totodată, a mai achitat în beneficiul pârâtei și alte sume de bani nereflectate în
actul de verificare, în mărime de 88507,51 de lei, iar în total suma de 502 240,56 de
lei.

La 03 august 2011 de către SA „Maib-Leasing” a fost întocmit actul de
returnare a autoturismului Land Rover Freelander, iar la 20 aprilie 2013 reclamantul
a fost deposedat forțat de automobil și la 26 aprilie 2013 reclamantul în mod benevol

a predat pârâtului pașaportul tehnic și cheia automobilului.

Ulterior, la 31 martie 2017, reclamantul a înmânat pârâtului o cerere prin care a solicitat returnarea automobilului ridicat forțat și în mod ilegal, însă cererea menționată a rămas fără răspuns din partea SA „Maib-Leasing”, precum și a expirat termenul de a înapoia automobilul, din care considerente reclamantul s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Referitor la ilegalitatea actului de restituire a automobilului din 03 august 2011 semnat în baza contractului de leasing financiar nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, a menționat că prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 s-a constatat nulitatea actului de restituire a automobilului din 03 august 2011 semnat în baza contractului de leasing financiar nr. FL1-172 din 30 iunie 2009. Instanța de judecată a reținut faptul că actul respectiv nu a intrat în vigoare, purtând un caracter fictiv. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014.

Notează că, astfel, actul de restituire a automobilului din 03 august 2011 semnat în baza contractului de leasing financiar nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009 a fost declarat nul printr-o hotărâre a instanței de judecată definitivă și irevocabilă. Referitor la ridicarea ilegală a automobilului de la reclamant de către pârât a invocat că la data de 20 aprilie 2013 exponenții SA „Maib-Leasing” în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, în lipsa unei hotărâri judecătorești sau a unui document executoriu, fără întocmirea procesului-verbal prin care să fi fost descrisă starea bunului la momentul ridicării, au ridicat automobilul sus-menționat.

La 01 iulie 2013, Procuratura Buiucani, mun. Chișinău a pornit cauza penală în baza indicilor componenței de infracțiune prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. d) Cod penal privind acțiunile samavolnice ale factorilor de decizie ale SA „Maib-Leasing”. La 06 decembrie 2014, procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii sectorului Buiucani mun. Chișinău, Oleg Popov, a emis ordonanța prin care a completat pct. 2 din partea rezolutivă a ordonanței din 26 mai 2014 privind scoaterea lui Victor Sula și Șeptalov Oleg de sub urmărire penală adoptată de către procurorul în Procuratura sectorului Buiucani, mun. Chișinău, Igor Demciucin în cauza penală, după textul „acțiunile lui” cu următoarea sintagmă „și prezenței în aceste acțiuni a elementelor contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional”.

Astfel, a fost emis un act asimilat sentinței penale, prin care s-a constatat vinovăția exponenților SA „Maib-Leasing” în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional - samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație.

Referitor la prețul contractului de leasing nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, a invocat că contractul de leasing financiar a fost încheiat pentru o perioadă de 42 luni - până la 30 decembrie 2012 la un preț de 492 932,35 lei, iar reclamantul a achitat în contul pârâtei suma datorată, fiind evident faptul că reclamantul a răscumpărat automobilul. În ceea ce privește dreptul de proprietate a reclamantului asupra automobilului s-a menționat că prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de reclamantul Ion Lupanciuc împotriva SA „Maib-Leasing” și pe lângă faptul că s-a constatat nulitatea actului de restituire a automobilului din 03 august 2011, s-a mai încasat în beneficiul

reclamantului suma achitată în plus de 88 507,51 lei și taxa de stat de 2755,21 lei, iar în rest cererea s-a respins.

Prin aceeași hotărâre a fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de SA „Maib-Leasing” care a solicitat achitarea unor sume restante în baza raporturilor de leasing menționate. Hotărârea menționată a rămas definitivă la data de 22 iunie 2016, când instanța de apel a respins cererile de apel, fiind menținută hotărârea primei instanțe, și irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016.

Astfel, prin hotărârea judecătorească irevocabilă s-a constatat că reclamantul a achitat integral costul automobilului achiziționat în baza raporturilor de leasing, însă în pofida acestui fapt nu i-a fost transmis nici dreptul de proprietate asupra automobilului și nici automobilul propriu-zis. Având în vedere că, la sfârșitul termenului contractului reclamantul și-a onorat obligațiile contractuale față de SA „Maib-Leasing”, ultima era obligat să întocmească un act prin care dreptul de proprietate asupra automobilului Land Rover Freelander să treacă la reclamant.

La 20 aprilie 2013, automobilul Land Rover Freelander a fost ridicat în baza unui act constatat ulterior, ca fiind ilegal, contrar procedurii stabilite, fapta constituind o contravenție - conform ordonanței procurorului adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii sectorului Buiucani mun. Chișinău, Oleg Popov din 06 decembrie 2016. Prin urmare, a invocat că anume la data de 06 decembrie 2016 a apărut dreptul reclamantului de a revendica bunul care a fost ridicat în baza unui act nul.

În instanță reclamantul a solicitat constatarea încălcării drepturilor de consumator ale lui Ion Lupanciuc prin acțiunile și inacțiunile pârâtei SA „Maib-Leasing” în legătură cu serviciile prestate în baza contractului bilateral; obligarea pârâtei de a înlocui gratuit automobilul Land Rover Freelander VIN code: XXXX, motor nr. XXXX, anul 2007, nr. de înmatriculare XXXX cu un automobil identic; încasarea de la pârâta SA „Maib-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc a sumei de 50 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat și obligarea să compenseze reclamantului cheltuielile suportate pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a fost admisă acțiunea, fiind constatată încălcarea dreptului de consumator a lui Ion Lupanciuc prin acțiunile și inacțiunile SA „Maib-Leasing” în legătură cu serviciile prestate în baza contractului de leasing nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009.

A fost obligată SA „Maib-Leasing” de a înlocui gratuit lui Ion Lupanciuc automobilul Land Rover Freelander VIN code: XXXX, motor nr. XXXX, anul 2007, nr. de înmatriculare XXXX cu un automobil identic.

A fost încasată de la SA „Maib-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc suma de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest capătul de cerere a fost respins.

A fost încasat de la SA „Maib-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc cheltuielile de judecată în sumă de 200 de lei achitate la înaintarea acțiunii.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „MAIB-Leasing” și a fost menținută hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Prin decizia din 11 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Maib-Leasing” SA și a

fost casată decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de SA „Maib-Leasing” și menținută hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani).

Pentru a hotărî astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că ratele de leasing în contul contractului nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, achitate de Lupanciuc Ion au constituit suma de 413 733,05 lei, conform actului de verificare a plăților pentru perioada 30 iunie 2009-30 decembrie 2012 și totodată s-a stabilit că Lupanciuc Ion, a mai achitat și alte plăți nereflectate în actul de verificare și actele contabile, în sumă de 88 507,51 de lei, care a fost restituită lui Ion Lupanciuc printr-o hotărâre judecătorească.

Astfel, Lupanciuc Ion este îndreptățit de a pretinde de la pârât înlocuirea bunului din litigiu în mod gratuit cu un alt bun identic, din motiv că, pe parcursul examinării pricinii s-a constatat că autoturismul, de care a fost deposedat ilegal reclamantul, deși prețul a fost integral achitat de reclamant, a fost înstrăinat de către SA ”Maib – Leasing”.

Cu privire la pretenția de încasare a prejudiciului moral, instanțele au relevat că Lupanciuc Ion a fost lipsit de dreptul său garantat de a se folosi de un bun și de a-l obține în proprietate, începând cu data de 04 iulie 2013, pentru o perioadă mai mare de 5 ani, fiind în drept să solicite repararea prejudiciului cauzat consumatorului.

La 27 septembrie 2021, SA „Maib-Leasing” a contestat cu recurs decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, iar aprecierea probelor a fost una arbitrară.

La 02 decembrie 2021, Lupanciuc Ion a depus o referință la recursul declarat de către SA „Maib-Leasing”, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 24 iunie 2021, expediată părților la 09 august 2021, iar recursul a fost declarat la 27 septembrie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SA „Maib-Leasing”, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de

recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SA „Maib-Leasing”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către SA „Maib-Leasing”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SA „Maib-Leasing”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Aliona Miron